Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

CZYN KATOLICKI

OKÓLNIK DIECEZJALNEGO INSTYTUTU
AKCJI KATOLICKIEJ W CZĘSTOCHOWIE

„Akcja Katolicka jest udziałem świeckich w apostolstwie hierarchicznem Kościoła Katolickiego dla obrony zasad religijnych i moralnych, oraz dla rozwoju zdrowej i pożytecznej akcji społecznej pod kierownictwem hierarchji kościelnej — niezależnie i ponad wszystkie partje polityczne — celem odnowienia życia katolickiego w rodzinie i społeczeństwie." PIUS XI.

CZĘSTOCHOWA, UL. NAJŚW. MARJI PANNY Nr. 64

Rok III. Maj 1936. Nr. 5.

SPIS RZECZY.

DIECEZJALNY INSTYTUT A. K.:

KATOLICKIE STOWARZYSZENIE MĘŻÓW:

KATOLICKIE STOWARZYSZENIE KOBIET:

KATOLICKIE STOW. MŁODZIEŻY MĘSKIEJ:

KATOLICKIE STOW. MŁODZIEŻY ŻEŃSKIEJ:

CARITAS:

CZYN KATOLICKI

OKÓLNIK DIECEZJALNEGO INSTYTUTU AKCJI KATOLICKIEJ

Abonament roczny **3 zł.** z przesyłką	**CZĘSTOCHOWA** ul. Najśw. Marji Panny 64	P. K. O. Nr. 68 960 Telefon Nr. 17-10
Rok III.	**Maj 1936**	**Nr. 5.**

Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus!

DIECEZJALNY INSTYTUT AKCJI KATOL.

NA ZJAZD!

Z parafij naszych, siedzib i ognisk organizacyjnych przybądźmy wszyscy.

Wzywa nas Pierwszy Biskup Diecezji, wiary naszej Nauczyciel, dla celu naszego duchowy Drogowskaz, w pracy naszej Wódz!

Wzywa nas do stóp Jasnogórskiej Pani, Narodu od wieków Monarchini, by Jej nas i Siebie przedstawić, polecić i u Tronu Jej duchem apostolskim rozgrzać i do dalszych prac i trudów na nowe dziesięciolecia, zaprawić.

Stawmy się tedy wszyscy! Karni — jak przystało wojsku dobrze uszykowanemu, poważni — bo wielką jest chwila naszego zebrania, dumni — bo przybywamy nie rozbici, nie wrogami dla siebie, lecz związani najściślejszemi więzami, jakie ludzi łączyć mogą, związką miłości Chrystusowej, więzami jednej wiary i wspólnych poczynań.

Niech dumnie załopocą nasze sztandary organizacyjne na świętej Górze, która nieraz jeden górą zjednoczenia dla Narodu i szlachetnych jego zamiarów była.

Jednością silni, przez jedność ufni, miłością rozgrzani, pójdziemy potem Boże Królestwo na ziemi budować.

Tak nam dopomóż Bóg i Matko, Opiekunko nasza!

Kwadrans religijny.

O katolickości czyli powszechności Kościoła.

W dobie istniejących dążności do zakładania przeróżnych instytucyj religijnych, o charakterze kościołów, rozważanie o powszechności Kościoła Chrystusowego wydaje się być szczególnie aktualne.

Każdy, kto interesuje się więcej życiem religijnem wie o tem doskonale, jak to, ogarnięte najczęściej szaloną ambicją jednostki,

przeprowadzają wśród mało uświadomionego elementu prawdziwego Kościoła ożywioną propagandę, na rzecz swych organizacyj religijnych, mających rzekomo wypełniać w całości rolę instytucyj, prowadzących ludzi do zbawienia i szczęścia wiecznego. Wielu niestety daje posłuch tej propagandzie, czego wyraźnym dowodem są istniejące różne t. zw. kościoły narodowe, państwowe, sekty itp.

Jest jednak rzeczą jasną, że podobne rozdrobnienie i ograniczenie Kościoła w działaniu na terenie jednego tylko narodu, państwa, klasy czy też do jednej rasy — nie mogło leżeć w zamiarach Chrystusa jako najwyższego Prawodawcy kościelnego.

Chrystus przyszedł na świat dla zbawienia wszystkich. By tę powszechność swego działania podkreślić, nie nawiedzał wszystkich ras i narodów, lecz działał wyłącznie wśród narodu wybranego, ziemię żydowską czyniąc kolebką swego Kościoła, jakby ogniskiem, z którego światło wiary miało się rozejść między wszystkie narody. Jak najwyższa władza państwowa w stolicy kraju wydaje najczęściej swe prawa i rozkazy, rozciągające się na wszystkich obywateli, tak Chrystus w jednym działając kraju — dla wszystkich jednak ludzi przeznaczał swą naukę i prawo.

Nigdy też, ilekroć razy uczył, nie zastrzegał się, że nauka Jego ma obowiązywać wyłącznie jeden naród lub jedną klasę. A gdy po swem zmartwychwstaniu kładł jakby ostatnie podwaliny pod dzieło, w którem trwać miała ta Jego nauka, wyraźnie już podkreśla jej przeznaczenie dla wszystkich ludzi, gdy mówi do Apostołów: „Idąc tedy nauczajcie wszystkie narody" (Mat. 28,19) lub „I będzie przepowiadana ta Ewangelja królestwa po wszystkiej ziemi, na świadectwo wszystkim narodom" (Mat. 24,14). Ten sam charakter powszechny mają inne słowa, w których Chrystus daje apostołom misję kierowania ludźmi: „Weźmiecie moc Ducha św., który przyjdzie na was i będziecie mi świadkami w Jeruzalem i we wszystkiej żydowskiej ziemi i w Samarji i aż na kraj ziemi (Dz. Ap. 1,8). Przytoczone teksty wyraźnie świadczą o woli Chrystusa przyznania Kościołowi charakteru jedynej instytucji zbawczej, przeznaczonej dla wszystkich ludzi.

Tę powszechność przyszłego Kościoła zapowiadać się już zdaje hołd mędrców Chrystusowi-Dziecięciu. To równoczesne zebranie się ich w Betleem, z różnych stron, przedstawicieli różnych ras i narodów, było doskonałą zapowiedzią, że dzieło Chrystusa obejmie i rasy i narody.

Działalność Apostołów, a zwłaszcza Apostoła narodów — św. Pawła jest również dowodem, że Kościół Chrystusowy miał być z założenia swego powszechny, czyli katolicki. Nigdy Apostołowie nie odważyliby się głosić jednej nauki wszędzie i tworzyć jednej

organizacji kościelnej, gdyby nie mieli w tym kierunku wyraźnego upoważnienia od Chrystusa.

Tak samo i liczni Ojcowie Kościoła, jak św. Ignacy, Klemens, Aleks, Tertuljan, Hipolit, Augustyn i inni jeden tylko powszechny Kościół mają na myśli, a nazwa „katolicki" pojawia się już w ich pismach od II wieku.

Nie mogą tedy być kościołami prawdziwemi wszystkie kościoły powstałe w późniejszych czasach. Ani kościół protestancki, powstały dopiero w XVI wieku, a dziś rozbity na różne sekty, ani kościoły schizmatyckie, ograniczające zazwyczaj swą działalność do jednego narodu i posiadające niezależną władzę (kościoły schizmatyckie tworzą dziś 16 autokefalicznych kościołów, niezależnych od siebie) nie są katolickiemi, bo nie wypływają z myśli i ducha Chrystusowego.

Wynikiem powszechności Kościoła są misje. Kościół Katolicki misje takie miał oddawna, słusznie wychodząc z założenia, że w ten sposób spełnia ściśle nakaz Chrystusa, idąc do różnych narodów. Nie czyni też Kościół Katolicki różnicy tak w przyjmowaniu do Kościoła, jak i w dopuszczaniu do hierarchji. Inne kościoły albo o misje zagraniczne wcale się nie troszczą, albo też popierają je tylko ze względów konkurencyjnych, dla przeciwstawienia się Kościołowi Katolickiemu i dlatego, nawet w razie pozornego niebezpieczeństwa misje te opuszczają

O przymiotach Kościoła świadczą też nazwy. Otóż tylko Kościół Katolicki sam się katolickim nazywa i inni tak Go nazywają. Tymczasem inne kościoły, choćby rade tę nazwę sobie przypisać, w rzeczy samej inaczej nazywane są przez innych. Bo też tylko Katolicki Kościół ma niezaprzeczone pochodzenie od Chrystusa.

Tę prawdę winniśmy sobie uświadomić, zwłaszcza teraz, przed naszym Zjazdem Katolickim, na którym okazać mamy nietylko pewne wartości organizacyjne, ale przedewszystkiem wykażemy słuszną dumę, że zjedziemy się jako cząstka wielkiej, przez Chrystusa założonej społeczności religijnej, jako cząstka niezaprzeczona Jego Królestwa ziemskiego. Red.

Zebranie Zarządu Parafjalnej Akcji Katolickiej w miesiącu **maju.**

Porządek jak w nr. marcowym „Czynu Katolickiego".

Komunikaty i zarządzenia D. I. A. K.

1. Przygotowanie parafij do Zjazdu.

Już tylko zaledwie miesiąc czasu dzieli nas od Zjazdu w Częstochowie. *Miesiąc ten wyzyskać należy na intensywną propagandę*

Zjazdu, zapomocą wszystkich możliwych środków, jak: ogłoszenia w pismach lokalnych, pogadanki na zebraniach stowarzyszeń, ogłoszenia z ambon i t. p. Zjazd musi nosić cechę głębokiego zrozumienia celów i zadań, jakie ma spełnić, a nie może być tylko licznem zgromadzeniem wiernych bez pewnych przekonań i myśli.

Zawczasu też *pomyślec należy o sposobach lokomocji* — czy uczestnicy z parafji mają zamiar wyruszyć do Częstochowy pieszo, czy też koleją lub autobusami, sami czy w łączości z sąsiedniemi parafjami. Przypominamy tu o dużych zniżkach, jakie kolej udziela pielgrzymom w większej liczbie.

W numerze marcowym „Czynu K." proponowaliśmy wykonanie w parafjach modeli nowych, zbudowanych w ubiegłem dziesięcioleciu kościołów, kaplic, plebanji. Modele te, z drzewa lub tektury mogłyby być niesione w czasie defilady i przedstawiać *materjalny dorobek parafji* za ubiegłe 10 lat.

Obecnie rzucamy nowy projekt, który musi być urzeczywistniony. Chodzi nam *o wykonanie adresów hołdowniczych* dla pierwszego Arcypasterza diecezji. Papier o jednolitym formacie rozesłaliśmy do Przew. ks. ks. Dziekanów, którzy łaskawie rozdzielą go między parafje. Wykonanie adresu pozostawiamy inicjatywie i pomysłowości poszczególnych parafij. Sądzimy, że na 1 stronie dobrze będzie zrobić jakiś widok lub winetę farbami lub rysunkiem. Umieścić można w ornamentacji z kwiatów widok kościoła parafjalnego, kaplicy, dzwonnicy, domu katolickiego itp. Na tej stronie, albo gdyby rysunek zajmował już całą, to na drugiej, wypisać wyrazu hołdu dla Arcypasterza z okazji 10-lecia diecezji. Na stronie trzeciej i czwartej można umieścić podpisy organizacyj katolickich, oświatowych, społecznych, itd. Gdyby starczyło miejsca — można wypisać również kronikę parafji z ub. 10 lat. Dopuszczamy słowem wszystkie możliwości, stawiając tylko jeden warunek — dotyczący rozmiaru i jakości papieru.

Adresy, o których mowa, wręczone zostaną Najd. Arcypasterzowi przez przedstawicieli parafjalnych w niedzielę dnia 31 maja po południu, na wałach klasztornych przed szczytem.

2. Informacje o Zjeździe.

Szczegółowe informacje o Zjeździe zamieszczać będziemy odtąd na łamach naszej „Niedzieli", do której z góry już odsyłamy zainteresowanych. Również czerwcowy numer „Czynu Kat.", który wydamy już w połowie maja, poświęcony będzie w dużej mierze Zjazdowi. Wreszcie umieszczać będziemy niektóre komunikaty w katolickich pismach dziennych i tygodniowych.

3. W ważnej sprawie.

Zwracamy uwagę naszych Czytelników na zamieszczony w nr.

16 „Niedzieli" z dnia 19.IV b. r. artykuł p.t. „Czas ukrócić ohydę!", poruszający aktualną sprawę handlu dewocjonaljami przez żydów.

Uważając ją za sprawę Akcji Katolickiej, polecamy członkom naszych organizacyj żywo się nią zainteresować, wziąć udział w dyskusji na łamach prasy, dążyć do uświadomienia ludzi w tej dziedzinie przez pogadanki na zebraniach, wreszcie powziąć uchwałę popierania wyłącznie pism szczerze katolickich. To uświadomienie potrzebne jest i na wsi, gdyż lud często nabywa w Częstochowie dewocjonalja nawet wprost z rąk żydowskich.

Przewodnicy pielgrzymek pewne uświadomienie w tej sprawie winni uważać za swój obowiązek.

4. Mianowania Prezesów PAK

Diec. Instytut Akcji Katolickiej w Częstochowie zatwierdził ostatnio następujących prezesów PAK.:

W Strzemieszycach — p. Juljana Kopcia, w dniu 12.III.36 r. na trzy lata.

W Kalei — p. Jana Brodziaka, w dn. 17.III.36 na dalsze 3 lata.

W Mrzygłodzie — p. Jana Wielgosa, w dniu 24.III.36 r. na trzy lata.

W Sulmierzycach p. Leonję Kobyłecką, w dniu 27.III.36 r. na dalsze trzy lata.

Nowomianowanym Prezesom zasyłamy serdeczne życzenia Szczęść Boże w pracy!

5 Nowe pismo „Kultura".

Przed kilku tygodniami ukazał się w rozsprzedaży nowy tygodnik literacki, artystyczny i społeczny, wydawany staraniem Naczelnego Instytutu Akcji Katolickiej w Polsce, p. n. „Kultura".

„Kultura" jest pomyślana jako pismo katolickie, lecz nie religijne. Zadaniem „Kultury" jest omawianie wszystkich aktualnych wydarzeń, zjawisk i prądów w życiu literackiem, artystycznem i społecznem w oparciu o katolicki pogląd na świat. Krótko mówiąc, „Kultura" pragnie otworzyć swe łamy dla dorobku myśli i twórczości wszystkich tych pisarzy i artystów, którzy cały swój pogląd opierają na wewnętrznem przeżyciu katolicyzmu.

„Kultura" więc ma nietylko oświecać, lecz chce budować rzeczywistość polską w katolickiej atmosferze, stąd też będzie omawiać z całym objektywizmem, z pełną jednak równocześnie konsekwencją ideologiczną także te przejawy i tę twórczość, które nie płyną z katolickiego ducha.

Pismo ukazywać się będzie w objętości 8 str. wielkiego formatu gazetowego, pod naczelną redakcją ks. dr. St. Brossa, który do współpracy zaprosił przeszło 80 najwybitniejszych piór katoli-

ckich z K. H. Rostworowskim na czele. Cena za 1 egz. tygodnika wynosi 50 gr, w prenumeracie miesięcznej ok. 30 gr. t.j. 1.50 zł. za cały miesiąc, kwartalnie 4.— zł., rocznie 16.— zł.

Wydane dotąd numery „Kultury" przedstawiają się nad wyraz okazale, to też śmiało polecić je można polskiej inteligencji katolickiej, dla której pismo jest przeznaczone.

Zarządy PAK i Oddziały winny się postarać o to, aby „Kultura" znalazła się w rękach każdego inteligenta w parafji. Po numery okazowe zgłaszać się wprost do administracji w Poznaniu, al. Marcinkowskiego 22.

6. Komunikat „Sekcji Turystycznej" w Krakowie.

Przy Instytucie Akcji Katolickiej w Krakowie, zorganizowana została „Sekcja Turystyczna", która zajmować się będzie organizowaniem i przyjmowaniem pielgrzymek i wycieczek przybywających do Krakowa. Sekcja zajmować się będzie w szczególności układaniem programu pobytu, organizowaniem zwiedzania zabytków, dostarczaniem kwalifikowanych przewodników, organizowaniem nabożeństw, przejazdów do okolicznych miejscowości zabytkowych, zamawianiem kwater i posiłków.

Podając powyższy komunikat do wiadomości naszym organizacjom, zachęcamy je do korzystania z usług „Sekcji Turystycznej", która z góry daje gwarancję solidnego wywiązania się z zadań.

Po informacje zgłaszać się wprost do Archidiecezjalnego Instytutu A.K. w Krakowie, ul. Straszewskiego 18.

7. Do kaplic i krzyżów przydrożnych.

Nadchodzi maj i przecudne majowe nabożeństwa. Niech pamiętają o nich Zarządy PAK i niech, zawsze w porozumieniu z asystentami kościelnymi, starają się, tam gdzie to możliwe, zorganizować wspólne modły, dla uczczenia Królowej Nieba i w intencji naszych licznych potrzeb.

Wobec zwątpień współczesnych obowiązkiem naszym jest prowadzić braci do stóp Marji, aby Ona zaprowadziła ich do Boga.

Pięknie zorganizowane nabożeństwa majowe to jeden z licznych sposobów apostolstwa w Akcji Katolickiej.

REFERAT REKOLEKCYJ ZAMKNIĘTYCH

Rekolekcje zamknięte.

Rekolekcje zamknięte pojedyńczo odprawiać mogą chętni w Domu Rekolekcyjnym w Częstochowie, ul. św. Barbary 43, w każdym czasie, po nadesłaniu uprzednio zawiadomienia o przyjeździe.

Dla byłych rekolektantów i rekolektantek poleca Dom Rekolekcyjny pokoje gościnne po umiarkowanych cenach. W okresie pielgrzymek konieczne wcześniejsze zgłoszenia.

KRONIKA REKOLEKCYJNA.

W Domu Rekolekcyjnym w Częstochowie odbyły się dalsze następujące serje rekolekcyjne: od 13—17 marca **dla mężczyzn** przy udziale 7-miu uczestników, pod kier. ks. St. Gałązki; od 20 — 24 marca **dla pań z inteligencji**, przy udziale 18 uczestniczek, pod kier. ks. dyr. J. Sobczyńskiego; od 28 marca do 1 kwietnia **dla maturzystów Państw. Sem. Naucz.** przy udziale 40 uczestników, pod kier. ks. dyr. J. Sobczyńskiego; od 2—6 kwietnia **dla panów**, przy udziale 2 uczestników pod kier. ks. St. Gałązki.

ZE SKŁADNICY DIEC. INSTYTUTU AKCJI KATOLICKIEJ

Uwadze organizacyj Akcji Katol.

Przypominamy, że posiadamy na składzie tylko te wydawnictwa, o których wzmiankujemy w komunikatach Składnicy. Prosimy również o przejrzenie tymczasowego regulaminu Składnicy (patrz nr. 3 „Czynu Katol." z roku 1935). Według § 6 tegoż regulaminu wszystkie zamówienia kierowane do Składnicy winny posiadać podpis właściwego ks. asystenta organizacji.

Nowe wydawnictwa.

Sawicki: FILOZOFJA ŻYCIA. Wyd. N. I. A. K., str. 172, cena 2.75 zł. Wiele materjału i myśli do pogadanek apologetycznych w stowarzyszeniach.

Kard. A. Bertram: CHARYZMATY DUSZY i PRACY KAPŁAŃSKIEJ. Wyd. j. w., str. 322, cena 6.50 zł.

Dr. J. Petermann: POŻYCIE MAŁŻEŃSKIE WIERNE NATURZE. Str. 32, cena 0.30 zł.

Ks. dr. K. Mazurkiewicz: WOBEC ZGORSZEŃ ŚWIATA. Str. 24, cena 0.25 zł.

„Szkoła Czynu" — dalsze numery: nr. 38 — Prawo człowieka do bytu i rozwoju, nr. 39 — Liturgja podstawą współżycia z Kościołem, nr. 40 — Co daje Akcja Katolicka jednostce i społeczeństwu.

Uwaga! Nadeszły odznaki dla KSMężów, na blasze po 40 gr., dla Młodz. Żeńskiej blaszane po 40 gr., emaljowane małe po 1 zł.

Uwaga! Ponawiamy naszą prośbę, aby wszystkie wpłaty na rzecz Instytutu i Stowarzyszeń dokonywać tylko na konto Diecezjalnego Instytutu Akcji Katolickiej w Częstochowie, **Nr. 68.960**, zaznaczyć krótko lecz wyraźnie, na co przesłane pieniądze są przeznaczone. —

KATOLICKIE STOWARZYSZENIE MĘŻÓW

Najświętsze Serce Jezusa — Przyjdź Królestwo Twoje!

Wszyscy na Zjazd.

Zarząd Katolickiego Stowarzyszenia Mężów w Częstochowie wzywa wszystkich członków organizacji do wzięcia udziału w diecezjalnym Zjeździe Katolickim, jaki odbędzie się w Częstochowie w czasie Zielonych Świąt.

W Zjeździe tym nie powinno braknąć nietylko żadnego Oddziału, ale i żadnego członka Stowarzyszenia. Musimy solidarnie wykazać, że w Akcji Katolickiej chcemy być zawsze pierwszymi. Jak w życiu narodowo-państwowem mężczyzna odgrywa główną rolę, gdy chodzi o obronę wiary, wolności i całego wiekowego dorobku narodu, tak i tu pod sztandarem Chrystusowym, męskich przedewszystkiem potrzeba sił.

Gdy przeto Najdostojniejszy Arcypasterz wzywa nas na wielką rewję katolicką do stóp Jasnogórskiej Pani, stawić się musimy wszyscy, aby wykazać nietylko niezbędną w naszej pracy karność organizacyjną, ale głównie tę szczerą wolę do zajęcia pierwszego miejsca w pracy katolickiej.

Zamierzony Zjazd Katolicki będzie też pierwszą okazją do wzajemnego poznania się Zarządu i członków, do stwierdzenia naszej postawy organizacyjnej, poznania naszych sił i do określenia naszych zamiarów na przyszłość.

Wierzymy, że z tych względów w szeregach naszych nie braknie nikogo na Zjeździe. A więc — wszyscy na Zjazd!

Znaczenie encykliki „Rerum Novarum" dla świata pracy.

W dniu 15 maja br. mija 45 lat od ukazania się sławnej enc. Leona XIII o kwestji robotniczej „Rerum Novarum" i zarazem 5 lat od wydania przez papieża Piusa XI encykliki „Quadragesimo anno". W dobie przeróżnych rocznic i jubileuszów, wzmożonej czci dla wszelkich głębszych przejawów działalności ducha ludzkiego, a zwłaszcza działalności zmierzającej do podniesienia społeczeństw ze stanu duchowego ubóstwa do pełniejszego życia, pomijanie milczeniem tych dwóch rocznic, o których pisać zamierzamy, byłoby wielką krzywdą dla idei, jaką te rocznice reprezentują.

Światła nie stawia się pod korzec, by ukryć jego blask, lecz wynosi się na świecznik, aby rozświetlało mroki, wskazywało drogi, pełniło słowem swą przyrodzoną misję. A takiem światłem były niewątpliwie obie encykliki społeczne, ta zwłaszcza, która od lat 45-ciu wpływa przemożnie na kształtowanie się świata pracy — t.j. nie-

śmiertelna Rerum Novarum. Piszemy „nieśmiertelna" i jesteśmy zdania, że nie popełniamy przesady. Jakkolwiek bowiem Leon XIII pisał do współczesnych ludzi i o współczesnych warunkach mimo to słowa jego zachowały wartość nieprzemijającą do dziś.

Czemże jednak w istocie była ta encyklika dla współczesnych i czem jest teraz dla nas? Oto pytanie, na które warto poszukać odpowiedzi. By zrozumieć znaczenie encykliki „R. N." dla współczesnych, trzeba zdać sobie najpierw sprawę z warunków, wśród których powstawała i ukazała się. A smutne były to warunki.

W świecie pracy szalał liberalizm gospodarczy, bardzo tylko nieśmiało krępowany przez rządy. Zasada swobody w produkcji, w najmie sił do pracy, w szukaniu dróg zbytu towarów — wtrąciła rzesze pracownicze w prawdziwą niewolę, na którą, zdawało się, nie było rady. Jako reakcja przeciw takiemu stanowi rzeczy pojawia się socjalizm, ze swą dążnością stania się dla mas jedyną religją, w której najwyższem uczuciem było uczucie nienawiści i chęci pomsty za rzeczywiste często krzywdy. Tak dokonywał się szybko podział społeczeństwa na dwie wrogie klasy, których nikt nie umiał pogodzić i skierować do zgodnej współpracy. W takiej to właśnie chwili pojawia się enc. „Rerum Novarum". Czułe i miłujące serce Leona XIII, wsparte głębokiemi wartościami jego umysłu, podejmuje się dzieła, do przystąpienia którego nikt nie miał wielkiej odwagi. Mocno i stanowczo, lecz bez uprzedzeń, występuje Leon XIII jako najwyższy nauczyciel i rozjemca. Wykazuje przedewszytkiem zasadniczy błąd w dotychczasowych próbach urządzenia porządku społecznego, błąd polegający na nieliczeniu się z prawami natury ludzkiej w jednostce i społeczeństwie. Trzeba tę naturę poznać, uwzględnić słuszne jej prawa i przywileje, a droga do uspokojenia zaognionych stosunków się znajdzie.

W imię tych praw natury przeciwstawiania się Papież socjalizmowi, wykazując, że własność prywatna nie jest siłą dzielącą, lecz raczej jednoczącą i pobudzającą ludzi do wysiłków. Należy tylko roztropnie ująć w ramy wszelkie następstwa tego prawa. I tu gorąco bierze Papież w obronę klasę robotniczą, odczuwającą żywo skutki nierówności społecznych. Stając niemal sam jeden przeciw opinji o niemieszaniu się państwa w sprawy społeczne wykazuje jego obowiązek do zajęcia się bolesnym stanem rzeczy, jak wykaże zarówno prawo pracodawców i robotników do zrzeszania się, dla obrony słusznych interesów i łatwiejszego porozumiewania się wzajemnego. Nawołując państwa do umiarkowanej interwencji, nie zatraca jednakże Leon XIII myśli o pełnem zachowaniu osobowości i niezależności ludzkiej, a punktem wyjścia u niego nie jest wyłączne dobro jednej klasy, lecz dobro ogólne każdego człowieka w oświetleniu nadprzyrodzonem. W imię też tego dobra troszczy się przedewszystkiem o moralność robotnika, domagając się stworzenia takich warunków pra-

cy, aby na odpowiednim poziomie moralnym mógł się on utrzymać.

Gdy dziś często słyszy się zarzuty kierowane pod adresem Kościoła, jakoby Kościół nie troszczył się o materjalną stronę doli robotnika — warto tu zastanowić się szerzej nad postulatami, jakie w swej encyklice wysuwa Leon XIII odnośnie do tych właśnie spraw.

Należy tu żądanie papieża roztoczenia troski nad pracą kobiet i małoletnich, ujęcia w ramy prawa czasu pracy w różnych zawodach, zagwarantowanie spoczynku niedzielnego robotnikowi, zabezpieczenie bytu na starość lub na wypadek niezdolności do prac, a dalej umożliwienie, jak już wyżej wspomniano, wykonania prawa o wolności stowarzyszania się i wiele innych żądań, o których w ramach krótkiego szkicu trudno jest obszernie rozwodzić się. Choć o tych czy innych wymaganiach mówiono już i przed Leonem XIII, były to jednakże najczęściej głosy lękliwe, nieśmiałe, bez wyrazu. Brakowało im autorytetu i pewnego oparcia, które dał dopiero Leon XIII. Wystąpieniem swem rzucił Papież snop jasnego światła na te sprawy, odjął wahania i, jeśli nie pchnął rzeczy na zupełnie nowe tory, to przynajmniej nadał im szybszy i pewny bieg. Słuszne wystąpienie Leona XIII nazwano „wielką kartą demokracji," jak również słusznie nazwać je można „katolicką konstytucją pracy". Syntetyczne, ogólne raczej wskazania wielkiego Papieża, tembardziej zdają się usprawiedliwiać tę nazwę. Celem każdej konstytucji jest danie podstaw pod rozwój pewnych społeczności. Zapytać się przeto można, o ile encyklika „R. N." przyjęła się w życiu, lub inaczej mówiąc, jakie praktyczne owoce wydała.

Z góry zaznaczyć to trzeba, że wspomniana encyklika nie minęła bez echa. Wprawdzie trudno jest nazwać coś nieraz wprost wypływem z encykliki, wszak już i sam duch cywilizacji chrześcijańskiej jest często źródłem ustaw, regulujących życie społeczne, niemniej jednak, niektóre przynajmniej z tych ustaw, zdają się nosić na sobie wybitniejsze piętno encykliki. Przedewszystkiem należy tu ukazująca się po encyklice troska państwa o pracę i robotnika, to państwowe ustawodawstwo robotnicze, ustawowe zabezpieczenie moralności oraz ochrony zdrowia i sił klas pracujących. Wielkiego znaczenia jest też skutek wystąpienia Papieża za ochroną pracy mężczyzn dorosłych. Wobec bardzo nieśmiałych prób w tym względzie przed encykliką, dalszy w tej mierze rozwój wypadków niewątpliwie jej przypisać należy, aż do ostatecznego w danej chwili załatwienia sprawy, przez traktat pokojowy, który powołuje do tych celów Międzynarodową Konferencję Pracy. Jej zasługą jest m. in. ustalenie 8 godzinnego dnia pracy i jednodniowego w tygodniu wypoczynku niedzielnego, rozciągającego się na 24 godziny.

Mówiąc o skutkach encykliki nie można też zapominać o rozwiniętym niezwykle ruchu piśmienniczym społeczno-katolickim, oraz

ruchu oświatowym wśród robotników, który zwłaszcza u nas w czasie niewoli, miał ogromne znaczenie.

Słowem encyklika nietylko wykazała stanowisko Kościoła w sprawie robotniczej, ale też zarazem wprowadziła w sprawę duże ożywienie, a nadewszystko dała nadzieję pokojowego załatwienia tego rodzaju zagadnień. I to jest jej wielka wartość. Słusznie tedy w 45 rocznicę jej narodzin wspomina ją świat robotniczy czule i z wdzięcznością, stworzyła bowiem w jego życiu wiele chwil i wiele kart pięknych, których nikt zatrzeć nie zdoła. Prawda pozostanie prawdą, nawet pod farbami współczesnego kłamstwa i obłudy. W próbach urządzania pożycia społecznego ludzi nieraz jeszcze do encykliki „R.N." wrócić będzie trzeba, jak wrócił do zasad w niej zawartych Pius XI, pisząc swą enc. „Qudragesimo anno".

W wielkie dla nas rocznice my wracamy do obu encyklik zarówno wdzięczną pamięcią jak i sercem. R.

Komunikaty i zarządzenia K. S. Mężów.

1 Zebranie ogólne Katolickiego Stow. Mężów w maju

1. Zagajenie i modlitwa (Ojcze Nasz.., Najśw. Serce J...,).
2. Sprawdzenie listy czł nków.
3. Odczytanie i przyjęcie protokułu z poprzedniego zebrania ogólnego.
4. Kwadrans religijny (Zob. str. 1)
5. Referat: „Znaczenie encykliki Rerum N. dla świata pracy".
6. Komunikaty Zarządu Stow. i Kierownictwa.
7. Wolne głosy.
8. Zakończenie. „My chcemy Boga".

2 Program Zjazdu Katolickiego (dla KSMężów .

SOBOTA, 30 maja, w KATEDRZE: Otwarcie Zjazdu o godz. 19-ej, całonocna adoracja Najśw. Sakramentu.

NIEDZIELA 31 maja w KATEDRZE: o godz. 7-ej msza św. z kazaniem i generalna Komunja św.

O godzinie 10.— Suma pontyfikalna.

O godzinie 12.30 Defilada oddziałów.

O godzinie 19.30 Procesja ze światłem po Wałach, Nabożeństwo.

PONIEDZIAŁEK 1 czerwca: O godzinie 8-ej Zebranie Kierownictw w Sali Straży Ogniowej.

O godz. 11-ej Suma przed Szczytem, Kazanie, Zakończ. Zjazdu.

3. Rocznica encyklik społecznych

W dniu 15-go maja przypada 45 rocznica wydania Encykliki „Rerum Novarum" i 5-ta rocznica enc. „Quadragesimo anno". Wobec wielkiego znaczenia obu papieskich pism społecznych, polecamy Oddziałom zorganizowanie, w miarę rozporządzanych środków,

specjalnych uroczystości w niedzielę dn. 17 maja (nabożeństwa z udziałem organizacyj, akademje lub wieczornice itp.). W braku odpowiednich warunków należy encyklikom poświęcić w większości jedno zebranie ogólne.

4. Regulamin Zastępu w Oddziale Katolickiego Stow. Mężów *zatwierdzony przez Kom. Episkopatu.*

§ 1.

Kierownictwo Oddziału Katolickiego Stowarzyszenia Mężów stosownie do swych potrzeb może otwierać na terenie parafji Zastępy — na mocy art. 32, § 1 statutu KSMężów.

§ 2.

Zadaniem Zastępu jest:

a) gromadzenie członków zamieszkałych w pewnym terenie,
b) propaganda na rzecz Stowarzyszenia na tym terenie,
c) utrzymanie łączności między członkami,
d) pogłębianie pracy kulturalno-oświatowej i organizacyjnej,
e) pośrednictwo między Kierownictwem a członkami na tym terenie.

§ 3.

Zakres pracy Zastępu obejmuje ściśle teren, wyznaczony przez Kierownictwo oddziału, jak również dotyczy tylko pracy wśród mężczyzn na tym terenie.

§ 4.

Wszelkie prace wychodzące poza te ramy wymagają zatwierdzenia Kierownictwa Oddziału.

§ 5.

Na czele Zastępu stoi zastępowy, wybrany przez Kierownictwo na mocy art. 32 § 1 statutu KSMężów, jako organ wykonawczy Kierownictwa, odpowiedzialny przed niem za działalność Zastępu.

Zastępowy może bywać na zebraniach Kierownictwa za jego zgodą. Wskazanem jest, aby zastępowy był członkiem Kierownictwa.

§ 6.

Do obowiązków zastępowego należy:

a) uczęszczanie na odprawy zastępowych, urządzane przez Kierownictwo,
b) informowanie Kierownictwa o pracach Zastępu,
c) wykonywanie poleceń Kierownictwa,
d) organizowanie zebrań Zastępu.

§ 7.

Zebrania Zastępu mają na celu rozwijanie i pogłębianie pracy, zwł. w dziedzinie kulturalno-oświatowej, stosownie do wskazań Kierownictwa Oddziału.

Zebrania te mogą mieć charakter zebrań świetlicowych, „czytań izbowych" itp. i odbywać się mogą w mieszkaniach prywatnych poszczególnych członków.

§ 8.

Uczestniczenie członków w zebraniach Zastępu nie zwalnia ich od obowiązku bywania na zebraniach ogólnych członkowskich Oddziału i brania udziału w jego pracach.

§ 9.

Za przebieg zebrań Zastępu jest odpowiedzialny zastępowy.

§ 10.

Wszelkie zatargi między członkami Zastępu a zastępowym rozstrzyga ostatecznie Kierownictwo Oddziału.

§ 11.

W razie potrzeby Kierownictwo Oddziału może na podstawie swej uchwały skasować Zastęp w danej miejscowości.

5 Nowe Oddziały.

Zarejestrowaliśmy ostatnio w odpowiednich starostwach następujące nowe, lub działające już dawniej oddziały: 88 — w Strzemieszycach, 89 — Gorzkowicach, 90 — Niemcach, 91 — w Dankowie, 92 — w Krzepicach, 93 — w Starczy, 94 — w Kraszewicach. — Nowopowstałym Oddziałom składamy serdeczne życzenia „Szczęść Boże" w pracy. Oddziałom pracującym już dawniej wyjaśniamy, że rejestracji dokonaliśmy na skutek stwierdzenia braku w naszych aktach dowodów rejestracji, bądź też na skutek żądania władz.

6 Sprawozdania roczne.

Sprawozdań rocznych nie nadesłały jeszcze dotąd następujące Oddziały: Z Gomunic, Mierzyna, Ręczna, Ługów, Sączowa, Bobrownik, Naramic, Radostowa i Mrzygłodu. Listę niniejszą przedstawiamy z prawdziwą przykrością. Stanowi ona smutny dowód niespełnionego obowiązku organizacyjnego.

7 Odznaki organizacyjne.

Jak pisaliśmy już, posiadamy na składzie w cenie po 40 gr. i 75 gr. Zwracamy uwagę, że nosić odznaki mogą tylko członkowie KSMężów. Wręcza się odznakę w czasie uroczystego przyjęcia. Wyjątkowo przed Zjazdem Kat. wręczanie dokonywać się może bez zachowania tego warunku. W krótce posiadać będziemy obrazki N. Serca P. J., przeznaczone dla propagowania Intronizacji N. S. J. w rodzinach.

8 „Na Wyżyny".

Majowy numer pisma „Na Wyżyny" zawierać będzie: Wychowanie charakteru w rodzinie, d. c. artykułu o pojęciu własności, O zastępach, Kwadrans religijny o apostolacie, Wiadomości z życia stowarzyszeń i t. p.

KATOLICKIE STOWARZYSZENIE KOBIET

Zjazd Delegowanych KSKobiet.

Doroczny Zjazd Delegowanych KSKobiet odbył się w dniu 15 marca b.r. na Jasnej Górze w sali Sodalicyjnej. Zjazd rozpoczął się o godz. 9-tej mszą św. w Kaplicy M. Boskiej, celebrowaną przez naszego Arcypasterza J. Eksc. Ks. Bisk. Dr. T. Kubinę. Obrady rozpoczęły się punktualnie o godz. 10.15.

Zjazd otworzyła prezeska KSKobiet p. L. Kobyłecka, witając b. serdecznie J. Eksc. Ks. Biskupa Dr. Kubinę i składając Mu w imieniu wszystkich delegatek szczere życzenia z okazji 10-lecia Diecezji i rządów w niej. Zjazd zaszczycili swą obecnością: Prezeska Ogólnopolskiej Centrali p. Zofja Rzepecka, ks. prałat A Zimniak — Wik. Gen., ks. Dyr. J. Sobczyński asystent Stowarzyszenia, p. dr. L. Wasilewski prezes DIAK., ks. St. Gałązka sekr. gen. KSM. i inni.

W dalszym ciągu nastąpiło odczytanie i przyjęcie protokułu z poprzedniego zebrania, złożenie sprawozdania z działalności Zarządu KSKobiet i oddziałów oraz sprawozdanie kasowe. Na wniosek ks. asystenta, dyr. J. Sobczyńskiego udzielono Zarządowi absolutorjum. Program pracy przedstawiła Sekr. Gener. p. J. Bartzówna.

W drugiej części obrad zjazdu, na wstępie wygłosiła przepiękny referat Prezeska Kat. Zw. Kob. p. Z. Rzepecka n.t. „Apostolstwo kobiety w życiu prywatnem i publicznem", poczem przystąpiono do wyboru nowego Zarządu i delegatek na Zjazd Związkowy. Zarząd Stowarzyszenia pozostał w tym samym składzie, za wyjątkiem następujących zmian. Ustąpiła p. dr.-owa Borkowska z Radomska, a jako nowe członkinie weszły panie B. Rowińska z Sosnowca i p. K. Wielowieyska z Chełma. Na zjazd Związkowy jako delegatki wybrane zostały pp.: 1) Braunowa — Sosnowiec, 2) Borkowska — Radomsko, 3) Chaładusowa — Myszków, 4) Kurnatowska — Lututów, 5) Kostrzewa — Bór Zapilski, 6) Kaźmierczakowa — Bobrowniki, 7) Matyszkiewiczowa — Pogoń, 8) Piechowiczowa — Będzin, 9) Zieleniewska — Dąbrowa Górn. 10) Wielowieyska — Chełmo.

Drugi referat wygłosiła p. L. Kobyłecka n.t. „O życie religijne w rodzinie", zakończony i pogłębiony krótką, ale żywą dyskusją. Głos jednego z oddziałów — miała p. Rowińska z Sosnowca, przedstawiając możliwości i sposoby ożywienia pracy w oddziałach. Trochę dłużej zatrzymano się nad sprawą składek, ustalając minimalną składkę 2 gr. miesięcznie od członkini z tem, że oddziały, które mogą, powinny płacić więcej. Następnie uchwalono zgłoszone rezolucje.

Na tem porządek dzienny wyczerpano i Zjazd zamknięto o godzinie 16.30. Po wspólnym obiedzie w Domu Rekolekcyjnym Zjazd zakończony został błogosławieństwem w kaplicy.

Rezolucje Zjazdu Delegowanych KSKobiet.

1. VII-my Zjazd Delegowanych KSKobiet składa głęboki hołd oraz wyrazy najgłębszej czci i przywiązania J.E. Ks. Biskupowi Dr. Teodorowi Kubinie, wraz z najserdeczniejszemi życzeniami wszelkiego błogosławieństwa Bożego z okazji 10-cio letnich rządów diecezją i Jego ofiarnej pracy dla dobra Kościoła i Państwa, jakoteż najgorętszą podziękę za łaskawe otaczanie opieką ojcowską naszej organizacji.

2. Zjazd Delegowanych KSKobiet wzywa wszystkie członkinie Oddziałów KSKobiet do wzięcia jaknajliczniejszego udziału w Zjeździe Kat., który odbędzie się w czasie Zielonych Świąt, oraz do składania ofiar na wykończenie wielkiego ołtarza w Katedrze.

3. Członkinie KSKobiet zebrane na Zjeździe Delegowanych dnia 15 marca 1936 roku, głęboko przekonane, że najlepszem oddziaływaniem na społeczeństwo jest apostolstwo przykładu, postanawiają dążyć do osobistego ukształcenia religijnego i do spełnienia obowiązków żony, matki, córki i siostry według nauki Chrystusowej i wskazań Kościoła.

4. Członkinie KSKobiet w trosce o dobro moralne społeczeństwa postanawiają dążyć do: a) wytworzenia zdrowej opinji, b) do wyrobienia typu członkiń o silnych przekonaniach katolickich, c) do wprowadzenia zasad katolickich w życie zawodowe, towarzyskie i społeczne.

5. Członkinie KSKobiet pragnąc ogół kobiet katolickich ustrzec od wpływów liberalnych i wywrotowych, postanawiają dokładać wszelkich starań, by jaknajwięcej kobiet wszystkich stanów zachęcić do pracy w Oddziałach KSKobiet, które jako organizacje AK o założeniach obejmujących całokształt życia — dają pewność drogi — szeroko ujętą oświatą i możność uszlachetnienia serca i udoskonalenia duszy.

Program pracy KSKobiet na rok 1936.

Zarząd Stowarzyszenia, jak w zeszłym roku tak i w tym, bierze sobie za zadanie:

1) przedewszystkiem zakładanie oddziałów tam, gdzie ich dotąd jeszcze niema, ażeby siecią naszych oddziałów pokryć całą diecezję;

2) przeprowadzał będzie w dalszym ciągu wizytacje, dając każdemu oddziałowi instrukcje indywidualne w zależności od tego, czego każdy oddział w swoich warunkach potrzebuje;

3) przez urządzanie kursów instrukcyjnych dla kierownictw o programie ideowym i organizacyjnym przygotowywał będzie kierownictwa do wydatniejszej i sprawniejszej pracy w oddziałach.

4) będzie się starał urządzić „tydzień społeczny", połączony z rekolekcjami;

5) propagował będzie rekolekcje zamknięte, półzamk. i otwarte;

6) pomoże Centrali AK zorganizować ogólny zlot katolicki z okazji 10-lecia naszej diecezji;

7) stosownie do podanej nam przez Kat. Zw. Kobiet. wyraźnej dyrektywy praca nasza w tym roku do października włącznie uwzględniać będzie w dalszym ciągu hasło „Chrystus uświęca rodzinę". Realizować więc będziemy w myśl powyższego pracę wewnętrzną i propagandę zewnętrzną w związku z obroną rodziny. Pozatem zajmiemy się umocnieniem organizacyjnem i usamodzielnieniem naszych oddziałów przy równoczesnem ideowem pogłębieniu pracy.

Niezależnie od szczegółowego programu pracy, który każdy oddział stosownie do różnych potrzeb lokalnych sam sobie ułoży, przedstawiamy nasz program ogólny-ramowy, który obowiązuje wszystkie oddziały.

I. DZIAŁ ORGANIZACYJNY: a) Kierownictwa nawiążą ścisły kontakt ze Stowarzyszeniem, przesyłając krótkie sprawozdania kwartalne, na które Centrala będzie odpowiadała; b) postarają się jak najdokładniej utrwalić w pamięci treść statutu; c) organizować będą zastępy po wsiach; d) dołożą starań, ażeby wszystkie członkinie bywały na zebraniach miesięcznych, płaciły regularnie składki, nosiły odznaki, posiadały legitymacje; e) abonować będą i pracować według okólnika naszego „Czynu Katolickiego", opłacając go punktualnie; f) abonować będą kierownictwa koniecznie dla siebie przynajmniej jeden egzemplarz „Zjednoczenia", który kursować będzie między wszystkiemi członkiniami kierownictwa tak, ażeby każda z jego treścią mogła się zapoznać — wpłyną i zainteresują członkinie „Gazetą dla kobiet", ażeby wśród nich zdobyć jak największą ilość stałych abonamentek; g) przez sumienne przygotowanie i przeprowadzanie zebrań spowodują naprawdę żywe uczestniczenie członkiń w zebraniach, posługując się w tym celu także stosowaniem pogadanek i referatów dyskusyjnych, jako metod pracy w naszej organizacji; h) dążyć będą do wytworzenia siostrzanego współżycia między członkiniami, rodzinnego i harmonijnego nastroju w całym oddziale; i współpracować będą ściśle z Zarządem Parafjalnej A. K.

II. DZIAŁ IDEOWY: a) oddziały w dalszym ciągu, jak już na początku mówiłyśmy, pogłębiać będą hasło o rodzinie przez referaty, pogadanki, wspólne czytania Zjednoczenia, Gazety dla Kobiet, przerabiania encykliki Ojca św. Piusa XI, o chrześcijańskiem wychowaniu młodzieży i o małżeństwie; b) pracowały będą nad uświęceniem własnego życia rodzinnego, aby spełnić tem samem przedewszystkiem apostolstwo dobrego przykładu; c) zaprowadzą u siebie i szerzyć będą w rodzinach intronizację Serca Jezusowego; d) pogłębiać będą znajomość zadań i celów AK. także wśród kobiet niezorganizowanych w naszych szeregach, ażeby je zainteresować ruchem A. K.;

e) szerzyć będą ruch rekolekcyjny przez organizowanie rekolekcyj tam, gdzie to będzie możliwe; f) przeprowadzać będą pogadanki z dziedziny społeczno-obywatelskiej i znajomości Polski współczesnej, (w czem im pomocą będzie Gazeta dla Kobiet), a przedewszystkiem zorganizują g) cykle pogadanek dla matek, których dzieci mają przystąpić do pierwszej komunji św. i bierzmowania.

III. DZIAŁ RELIGIJNY: a) wszystkie oddziały ustalają sobie terminy wspólnych komunji św. przynajmniej cztery razy do roku (z racji święta organizacyjnego, Chrystusa Króla it.d. b) wprowadzą kwadranse religijne na zebrania ogólne; c) szerzyć będą wspólne modlitwy w rodzinach, rozpoczynając od swojej; d) dołożą starań, ażeby możliwie jak największa liczba członków wzięła udział w rekolekcjach zamkniętych.

IV. DZIAŁ OŚWIATOWY: a) oddziały postarają się o zorganizowanie w domach swoich członkiń lub w lokalu organizacyjnym tak zwanych czytań izbowych w celu szerzenia oświaty pozaszkolnej; b) wedle możności zwalczać będą analfabetyzm organizując naukę czytania i pisania; c) organizować będą kursy hygieny, gospodarstwa domowego i inne praktyczne kursy; d) zajmą się kolportażem prasy katolickiej i tam gdzie to będzie możliwe założą kioski ze sprzedażą dobrych książek.

V. SEKCJA WZAJEMNEJ POMOCY: a) oddziały zorganizują wzajemną pomoc dla członkiń oddziału, odwiedzając chore członkinie, zastępując je w pracy, pomagając w wychowaniu dzieci i t. d.; b) współpracować będą w dalszym ciągu ze Stowarzyszeniem Pań Miłosierdzia, a tam, gdzie niema tych organizacyj założą sekcję charytatywną lub dorywczy komitet w miarę potrzeby.

VI. DZIAŁ TOWARZYSKI: Kierownictwa w celu bliższego poznania się organizować będą z okazji świąt, poza częścią poważną, towarzyskie zebrania: opłatek, święcone, czy wycieczki i inne herbatki towarzyskie, przedstawienia amatorskie, koncerty, sekcje śpiewu. Słowem dążyć będą do wszechstronnego rozwoju i ożywienia pracy naszych oddziałów.

KOMUNIKATY.

Zjazd Katolicki. Już krótki tylko czas dzieli nas od tej wielkiej i wspaniałej uroczystości, jaką będzie niewątpliwie nasz diecezjalny Zjazd Katolicki. Mamy doskonałą okazję zdać egzamin dojrzałości pod względem wyrobienia organizacyjnego, wykazać poczucie silnej łączności, że jako diecezjanie, słuchający i nauczani przez jednego Pasterza, stawiamy się wszyscy do apelu, ażeby razem, jako jedna duża rodzina podziękować gorąco Bogu i Matce Najświętszej za wszystkie łaski i błogosławieństwa jakie cała Diecezja stale otrzymuje i pokornie prosić o dalszą opiekę.

W tym celu *stawiamy się jaknajliczniej* na nasz Zjazd, który rozpocznie się dn. 30.V i trwać będzie do 1.VI br, (program — patrz Czyn K., kwiecień).

Wzywamy wszystkie Kierownictwa Oddz. KSKobiet do przyjazdu i uczestniczenia w poniedziałkowem zebraniu (1.VI) dla kierownictw, które odbędzie się o godzinie 8-ej w Sali Różańcowej na Jasnej Górze.

Wszystkie członkinie powinny posiadać o ile możności oznaki organizacyjne, ale nie inne jak te, które mamy dla kobiet całej Polski zatwierdzone. — Nie wolno wymyślać sobie oznak parafjalnych i używać ich na zjeździe. Oddziały, które posiadają sztandary, zechcą je bezwzględnie zabrać.

Kierownictwa zobowiązane są przynieść swoje legitymacje członkowskie — gdyż bez nich nie będą mogły brać udziału w zebraniu kierownictw. O ile kto jeszcze nie posiada legitymacji — niech przyniesie poświadczenie od ks. asystenta, że istotnie jest członkiem AK. danej parafji i należy do kierownictwa Oddz. KSKobiet.

Za tem wszystkie zobaczymy się w Zielone Święta — z całej Diecezji — to będzie radość — do zobaczenia się na Zjeździe Katolickim.

Wakacje w pracy organizacyjnej — przypominamy wszystkim Kierownictwom że niema w naszej pracy wakacyj. W tych oddziałach, gdzie poza zebraniem miesięcznem nie posługuje się żadnemi innemi formami pracy — *niema poczem wypoczywać.* W innych wypadkach można na pewien czas zawiesić czy zmniejszyć działalność ubocznych form pracy organizacyjnej, z zebrania miesięcznego — nigdy nie rezygnujemy.

KRONIKA.

Nowe Oddziały — Stowarzyszenie nasze powiększyło się znowu o 6 oddziałów, z których 4 powstały jako nowe, a 2 już od dość dawna krystalizowały swoją pracę w myśl nowych statutów. Cieszymy sie z wszystkich nowych Oddziałów, życząc im błogosławieństwa Bożego w pracy Są to Oddziały parafij: 1) Krzepice, 2) Rozprza, 3) Gorzkowice, 4) Niemce, 5) Starcza, 6) Danków.

Zebranie Zarządu KSKobiet — odbyło się dnia 14.III z udziałem Prezeski ogólno-polskiej Centrali p. Zofji Rzepeckiej.

Zjazd Delegowanych — odbył się dia 15-go marca b. roku.

KATOLICKIE STOW. MŁODZIEŻY MĘSKIEJ

Zjazd Katolicki w Częstochowie.

Wszyscy na Zjazd! Ponieważ na Zjeździe Katolickim, który odbędzie się w Zielone Świątki w stolicy duchowej Polski — Częstocho-

wie ma się odbyć przegląd zorganizowanych sił katolickich jako 10-cioletniego dorobku Akcji Katolickiej, przeto nie może na nim brakować ani jednego druha KSMMęskiej.

Pamiętajcie, Druhowie, że wzywa Was na ten dzień do Częstochowy Najdostojniejszy Arcypasterz jako najwyższy wódz Akcji Katolickiej w naszej Diecezji.

Jakie poczynią Kierownictwa przygotowania na Zjazd?

a) Wystarają się razem z innemi organizacjami katol. o zniżkę kolejową, przysługującą pielgrzymom do Częstochowy, względnie obmyślą inne środki lokomocji.

b) Wyćwiczą druhów w marszu, by podczas defilady wyglądali jako zdrowa i dziarska młodzież Chrystusowa.

c) Dołożą starań, by wszyscy druhowie wyjeżdżający do Częstochowy przystąpili w swojej parafji do Spowiedzi, a następnie w w pierwszym dniu Zjazdu w Katedrze do Komunji św.

d) Nadeślą do dnia 5-go maja zawiadomienie do KSMMęskiej w Częstochowie o liczbie przybywających na Zjazd.

Jednodniówka.

Z okazji Zjazdu Katolickiego Sekretarjaty KSMłodzieży mają wydać jednodniówkę, która poza materjałem propagandowym będzie zawierać sprawozdanie z działalności naszych Oddziałów.

Przeto zwracamy się do wszystkich Oddziałów KSM. M. i Ż. by do dnia 5 maja nadesłały krótkie sprawozdania ze swojej działalności, które mają obejmować historję dawnych SMP i obecnych Oddziałów KSM a także nazwiska znaczniejszych osób starszych, które od początku współpracują z naszą młodzieżą. Do sprawozdań można dołączać fotografje, przedstawiające ważniejsze momenty z życia Oddziałów.

Oddziały, które sprawozdania nie nadeślą zostaną w jednodnodniówce pominięte.

Kwadrans religijny, — patrz strona 1-sza.

Wychowanie Fizyczne.

Przedewszystkiem przeszkolić naczelników. Sezon sportowy rozpoczął się, a za kilka tygodni osiągnie swoją pełnię. Stadjony i boiska zaroją się od zawodników, a w przepełnionych trybunach ujrzymy ludzi wszystkich stanów, zawodów i różnego wieku: żyjemy bowiem w czasach, w których troska o zdrowie człowieka i wychowanie fizyczne doskonałego obywatela, który dzięki tej właśnie sprawności fizycznej i zdrowiu będzie zdolnym do wykonywania swego obowiązku w zawodzie i służbie dla kraju, zajmuje już nietylko jednostki, ale i szerokie warstwy społeczeństwa.

Wychowaniu fizycznemu poświęca się w programach instytucji państwowych i społecznych coraz to więcej miejsca, a w organizacji naszej wychowanie fizyczne jest także jedną z dziedzin pracy określoną statutowo.

Ten tak ważny dział pracy przeprowadzają w naszych Oddziałach naczelnicy; toteż, aby mogli oni spełniać swoje zadanie muszą być do tego należycie przygotowani. Nie można bowiem pracy nad rozwojem zdrowia naszych druhów powierzać człowiekowi, który nie ma pojęcia o zasadach w. f., gdyż niefachowe prowadzenie ćwiczeń zamiast korzyści, przyniesie szkodę.

W pierwszym więc rzędzie zacząć należy naszą pracę w.f. od przeszkolenia naczelników.

Obozy w. f. w Krzemiendzie. W roku b. Stowarzyszenie dokłada wszelkich starań, aby przeszkolić jaknajwiększą ilość naczelników. W tym też celu Zarząd KSMMęskiej postanowił zorganizować bezpłatny 3 tygodniowy obóz wych. fizycznego od 8 do 30 czerwca w Krzemiendzie — gm. Poręba Mrzygłódzka dla naczelników tych Oddziałów, które wykazały się intensywniejszą pracą organizacyjną w roku 1935, a są to następujące Oddziały: 1) Będzin, 2) Blachownia, 3) Bogdanów, 4) Brzeźnica, 5) Poraj, 6) Cieszęcin, 7) Czajków, 8) Czeladź, 9) Częstochowa, II, IV, V, VII, 14) Dąbrowa Górnicza, 15) Działoszyn, 16) Gidle, 17) Grodziec, 18) Kalej, 19) Kamieńsk, 20) Kleszczów, 21) Koziegłówki, 22) Kraszewice, 23) Kromołów, 24) Krzepice, 25) Lututów, 26, Łazy, 27) Łękińsko, 28) Ługi, 29) Maluszyn, 30) Milowice pow. Będzin, 31) Mstów, 32) Niegowonice, 33) Niwka, 34) Pajęczno, 35) Panki, 36) Piaski, 37) Parkoszowice, 38) Poręba, 39) Praszka, 40) Przystajń, 41) Radomsko, 42) Radziechowice, 43) Rozprza, 44) Rudniki, 45) Sielec Stary, 46) Siemkowice, 47) Siemonia, 48) Siewierz, 49) Sokolniki, 50) Sosnowiec, 51) Starokrzepice, 52) Wieluń, 53) Wojkowice Komorne, 54) Zagórze, 55) Zawiercie, 56) Kamienica Polska, 57) Przyrów, 58) Rędziny, 59) Wielgomłyny, 60) Sulmierzyce, 61) Dobryszyce.

UWAGA. Delegaci na obóz (po jednym z wymienionych wyżej Oddziałów) zgłoszą się osobiście podczas Zjazdu Katolickiego w Zielone Świątki do biura KSMMęskiej.

Jeśliby inne jeszcze Oddziały chciały wyszkolić swoich naczelników, to prosimy zgłosić ich do Sekretarjatu KSMMęskiej a Zarząd pomyśli o wysłaniu ich na kurs wychowania fizycznego, który zorganizuje w jesieni Okr. Urząd W. F. w Łodzi.

Termin zgłoszeń reflektantów do dnia 30 czerwca.

P. O. S. W numerze marcowym „Czynu Katolickiego" pisaliśmy o zgłaszaniu się Oddziałów do KSMMęskiej, pragnących ubiegać się o Państwową Odznakę Sportową. Dotychczas zaledwie kilkanaście Oddziałów dokonało zgłoszenia, a gdzie są te Oddziały, które zaw-

sze wnoszą pretensje do Zarządu KSMMęskiej, że u nich nie przeprowadza się prób o POS. Zaznaczamy, że po 2 czerwca zgłoszenia w powyższej sprawie uwzględniane nie będą.

Legitymacje P.O.S. i O.S. W biurze KSMMęskiej są do odebrania legitymacje P.O.S. i O.S. dla wszystkich druhów, którzy stawali do prób w ub. roku.

Mundury i odznaki. W związku z uroczystościami, jakie przypadają w miesiącu maju, komunikujemy, że Oddziały mogą w czasie tych uroczystości występować z wszystkiemi odznakami organizacyjnemi, a więc ze sztandarami i w mundurach.

Komunikaty Okręgu Częstochowskiego.

1. Utworzenie Okręgu. W dniu 5 kwietnia br. odbyło się zebranie Kierownictw Oddziałów KSMMęskiej z dekanatu Częstochowskiego, na którem postanowiono utworzyć Okręg na podstawie nowego statutu, w skład którego wchodzą następujące Oddziały: I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, z miasta Częstochowy oraz Blachownia, Biała Częstochowska, Kalej, Kamienica Polska, Konopiska, Olsztyn, Poczesna i Truskolasy.

2. Wybór Kierownictwa. Do Kierownictwa Okręgu wybrano następujących druhów: 1) preses: Wojtal Ignacy z II Oddz., zastępca: Nowak Jan z IV Oddz., 2) sekretarz: Dzienniak Zygmunt z Blachowni, zastępca: Kałuża Jan z II-go, Skarbnik: Płaza Leon z Blachowni, zastępca: Macoch Jan z Kamienicy Polskiej, 4) naczelnik: Klimczak Ludwik instr. KSMM., zastępca: Konopka Henryk z III Oddz.

3. Program pracy na maj. Na pierwszem posiedzeniu nowowybranego Kierownictwa w dniu 15 kwietnia b. r., uchwalono wziąć udział w następujących uroczystościach przypadających w maju.

a) Udział w uroczystościach: W dniu 3 Maja wszystkie Oddziały z miasta Częstochowy wezmą wspólnie udział w nabożeństwie i defiladzie; zbiórka Oddziałów ze sztandarami na boisku KSM o godz. 9 rano. W dniu 12 maja, jako rocznicy śmierci Marszałka Józefa Piłsudskiego, wezmą udział w nabożeństwie delegacje Oddz. ze sztandarami; o szczegółach Kierownictwo Okręgu zamiadomi Oddziały osobnemi pismami.

b) Wizytacje. W miesiącu maju Kierownictwo Okręgu przeprowadzi wizytacje Oddziałów z miasta Częstochowy.

c) Terminy cwiczeń w. f. Celem umożliwienia naczelnikowi Okręgu przeprowadzenia ćwiczeń w. f. w Oddziałach oraz kontroli prac naczelników, prosimy o zgłoszenie do Sekretarjatu Okręgu terminów ćwiczeń w.f. to zn. dni i godzin, w których naczelnicy przeprowadzają ćwiczenia z Oddziałami.

4. Składka. Aby Okręg mógł pracować z pożytkiem dla Oddziałów, musi posiadać pewne fundusze na niezbędne pomoce organizacyjne oraz wydatki związane z wysyłaniem korespondencyj itp. Dlatego też Kierownictwo Okręgu zwraca się z apelem do Oddziałów, aby uchwaloną przez zebranie Kierownictw składkę w wysokości 1 zł., Oddziały wpłaciły do dnia 15 maja do Sekretarjatu Okręgu, który miesci się w biurze KSMMęskiej w Częstochowie przy ul. Najśw. Marji Panny 64, czynny w piątki od godz. 9 do 15 i soboty od godz. 9 do 13-ej.

KATOL. STOW. MŁODZIEŻY ŻEŃSKIEJ

Kurs-obóz dla druchen.

W roku bieżącym w miesiącach letnich Stowarzyszenie organizuje kurs-obóz dla druchen. Celem jego będzie przygotowanie druchen do pracy organizacyjnej w Oddziałach. Ponieważ chodzi nam o rozwój pracy w Oddziałach, przeto zwracamy się z gorącym apelem do wszystkich Kierownictw, by dołożyły wszelkich starań i choć po jednej druchnie zgłosiły na kurs. Przy wyborze należy zwrócić uwagę, aby kandydatka na kurs posiadała pewien stopień wyrobienia organizacyjnego, zdolności kierownicze, a przedewszystkiem, by dawała gwarancję, że po powrocie będzie nadal chętnie pracowała i zużytkuje nabyte wiadomości w pracy w Oddziale.

Kurs będzie trwał 20 dni. Koszta utrzymania wynosić będą 1 zł. dziennie i koszta przejazdu. Termin rozpoczęcia i miejscowość w której odbędzie się kurs będą podane później.

Kierownictwa! Należy już wcześniej pomyśleć kogo wysłać, zbierać fundusze na ten cel i zgłosić do Centrali kandydatkę na kurs.

Co zrobimy w maju.

Będziemy uczęszczać na nabożeństwa majowe. Częściej i goręcej modlić się do Matki Najświętszej. Dbać i ubierać kwiatami krzyże i kapliczki przydrożne. W dzień święta Królowej Korony Polskiej t.j. 3 maja przystąpimy wspólnie do Stołu Pańskiego, o ile możności urządzimy akademję.

W pierwszą rocznicę zgonu Pierwszego Marszałka Polski, Józefa Piłsudskiego, Oddziały KSMŻ wezmą udział w uroczystościach żałobnych za duszę śp. Marszałka.

Przygotujmy się do Zjazdu Katolickiego w Częstochowie.

Przerobić ankietę z kwietniowej Młodej Polki, lub referat p.t. „Wdzięczność". Plan referatu podajemy: współżycie ludzi między sobą, wzajemne świadczenie przysług — obowiązek wdzięczność jako zaleta towarzyska, wdzięczność jako cnota chrześcijańska. Spo-

soby okazywania wdzięczności, wdzięczność w życiu rodzinnem i społecznem, zanik uczuć wdzięczności w czasach dzisiejszych i dlaczego, jak dążyć do poprawy stosunków dzisiejszych. Druchna zawsze okazuje wdzięczność rodzinie i bliźnim.

Mundurki, odznaki i sztandary.

Wobec licznych zapytań Oddziałów komunikujemy, że sprawa nowych mundurków nie została jeszcze załatwiona przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, lecz należy spodziewać się, że już w najkrótszym czasie regulamin naszych mundurków zostanie zatwierdzony.

Przedstawiciel Min. Spraw. Wewnętrznych zaznaczył, że nasza organizacja może obecnie używać dawnych naszych mundurków, odznak i sztandarów. O wszelkich trudnościach z tem związanych prosimy donieść do Centrali. —

C A R I T A S

Pod hasłem jesiennego Zjazdu Pań Miłosierdzia
i innych placówek charytatywnych naszej diecezji.

Od dość dawna projektowany Zjazd Stow. Pań Mił. przybierze w jesieni rb. realne kształty. Potrzebę takiego zjazdu, połączonego z kursem, mającym na celu przeszkolenie osób pracujących czynnie w akcji miłosierdzia chrześcijańskiego, wyczuwa bardzo wiele Stowarzyszeń. Centrala diecezjalna Caritas'u stwierdziła ją także niejednokrotnie, wizytując Stowarzyszenia w parafjach, lub przeglądając doroczne sprawozdania z naszej pracy na polu miłosierdzia.

Celem kursu będzie zapoznać się dokładnie ze strukturą i metodami pracy ogólnie znanych instytucyj charytatywnych, a w szczególności Stow. Pań Mił., których w naszej diecezji jest najwięcej. Wykazanie możliwości współpracy Stow. Mił. z innemi placówkami charytatywnemi na terenie parafji, jak również należytej i pożytecznej współpracy z różnemi organizacjami społecznemi a Akcją Katolicką w szczególności.

Zjazd połączony z kursem będzie miał poza tem na celu wyszkolić każdą z uczestniczek do pracy w stowarzyszeniu, nietylko wzmocnić jej ofiarność i poświęcenie, ale też dać wiadomości potrzebne do pracy społecznej i wskazówki, jak je zastosować praktycznie.

Zjazd uprzytomnić ma nam podstawę ideową pracy, która jest religijną i w najściślejszym związku z Kościołem tylko może się rozwijać. Posłannictwem stowarzyszeń to służba ubogim z ramienia

parafji jako społeczności i polecenia proboszcza, jako jej zwierzchnika i ojca duchownego.

Cały zjazd, jako i dyskusje na nim przewidziane, chcą dać odpowiedź na wiele trudności i problemów, z któremi w pracy naszej się stykamy. Ogólna wymiana zdań, doświadczeń i przedstawienie dobrze zorganizowanego w pracy Stowarzyszenia, jako pewnego ideału do którego zmierzać winniśmy, pozwoli niewątpliwie wyłonić idealny sposób pracy, dostosowanej do warunków i potrzeb dzisiejszych.

Dokładny termin zjazdu, program i inne szczegóły będą podane później. — Obecnie Centrala zwraca się do wszystkich Stowarzyszeń z prośbą, aby zechciały nadsyłać swoje życzenia, jakie tematy referatów szczególnie duże oddałyby im usługi. Co jest największą zdaniem Stowarzyszeń przeszkodą w rozwoju pracy Wincentyńskiej itp., ażeby budowa programu zjazdu szła po linji zaspokojenia potrzeb wszystkich Stowarzyszeń.

Życzenia w sprawie zjazdu w myśl powyższego nadsyłać można do dn. 1 lipca br. do Centrali Diec. „Caritas'u" — Al. Najśw. Marji Panny 64.

KOMUNIKATY.

1. **Za zgodą J. Em. Ks. Prymasa** i aprobatą Władzy Duchownej wydana została specjalna książeczka p.t. *„Przez miłosierdzie do Boga"*, zawierająca błagalne modlitwy i pieśni o ducha charytatywnego. Książeczka ta ma służyć nietylko w czasie nabożeństw charytatywnych w okresie „Tygodnia", lecz również do codziennego odmawiania modlitw.

Wydaniu książeczki przyświecała myśl pouczenia o znaczeniu i potędze jałmużny dla bliźnich i wskazania, że w ciężkich czasach dzisiejszego kryzysu moralnego i materjalnego w modlitwie szukać trzeba ratunku przed niebezpieczeństwem wzrastającego komunizmu i bezbożnictwa, oraz upraszać łaskę pokoju Bożego na ziemi, opartego na zasadach sprawiedliwości i miłości społecznej w myśl Chrystusowej nauki: „To jest moje przykazanie, abyście się społem miłowali". Książeczkę nabywać można w składnicy DIAK'u.

2. **Majowe nabożeństwa** — udział w nich w Kościele dla wielu jest niedostępny. Na wsi, szczególnie gdzie do kościoła daleko, chorzy, słabi, starzy tembardziej zajść na nabożeństwo nie mogą. Postarajmy się zorganizować wspólne odmawianie modlitw ku czci Matki Najświętszej i śpiewanie pieśni dla tych, którzy do kościoła pójść nie mogą — przy figurze przydrożnej lub kaplicy.

Wydawca: Diecezjalny Instytut Akcji Katolickiej. **Redaktor: Ks. Stanisław Gałązka**

Polskie Zakł. Graf. w Częstochowie. Bieganskiego 10. Tel. 15-03.